

وزارت تحصیلات عالی
دانشگاه هرات
دانشکده ژورنالیزم و ارتباطات جمعی
شعبه‌ی ژورنالیزم

برنامه درسی: مضمون حقوق رسانه

“احترام به قانون و فعالیت قانونمند روزنامه نگاران آزادی بیان را تقویت می کند”

✍️ **معلومات عمومی**

- ★ سمستر: اول
- ★ صنف: چهارم
- ★ سال تحصیلی: 1392 خورشیدی
- ★ دیپارتمنت: ژورنالیزم
- ★ کود مضمون:
- ★ نوعیت مضمون: (اختیاری □، اساسی ■، پوهنتون شمول □، اختصاصی □)
- ★ تعداد کريدت: 2
- ★ تعداد ساعات درسی در هفته: 2 ساعت (شنبه ها و پنجشنبه ها)
- ★ ساعات‌های ملاقات حضوری: 9-12 صبح ها
- ★ استاد مضمون: فیصل کریمی
- ★ شماره‌ی تماس استاد: 0798816124 - 0708198668
- ★ آدرس ایمیل‌های استاد: [Faisal.karimi@hu.edu.af](mailto:faisal.karimi@hu.edu.af), fslkarimi@yahoo.com
- ★ وب سایت استاد: www.faisalkarimi.com

✍️ **اهمیت و ضرورت:**

با به میان آمدن آزادی بیان و فعالیت رسانه های کثرت گرا و آزاد در افغانستان سیستم اطلاع رسانی با چالش هایی همراه است و نبود یک سیستم قانونمند رسانه یی و عدم آگاهی روزنامه نگاران از مسایل حقوقی رسانه ها آزادی بیان موجود را تهدید می کند و سوء استفاده از این به روند یکی از بزرگترین چالش های رسانه یی در افغانستان تبدیل شده است.

نیاز است تا سیستم آشفته رسانه یی در کشور با آگاهی خبرنگاران از وظایف و مسوولیت های مسلکی و حقوقی، اخلاقی ترمیم گردد.

اهداف مضمون :

★ اهداف در زمینه‌ی دانش

این مضمون بر آن است، تا دانشجویان رشته ی ژورنالیزم با آزادی بیان و معیارهای آن، حق دسترسی به اطلاعات، مواد قانون رسانه های همگانی ، حق مالکیت معنوی ، گزارشگری از جریانات محاکم و جلسات سری پارلمان، اصطلاحاتی چون قذف؛ جرم مطبوعاتی، افترا، بهتان، تهمت و سانسور و... آشنا سازد. دانشجویان ژورنالیزم با فراگیری معیارهای حقوقی و قانونی فعالیت های شان را تضمین و قانونمند خواهند ساخت و با این کار آزادی بیان را تقویت خواهند و روند کار اطلاع رسانی دقیق را بدون تجاوز به حقوق دیگران سرعت خواهند بخشید.

★ اهداف در زمینه‌ی مهارت‌ها

دانشجویان ژورنالیزم با فراگیری معیارهای حقوقی و قانونی فعالیت های شان را تضمین و قانونمند خواهند ساخت و با این کار آزادی بیان را تقویت خواهند و روند کار اطلاع رسانی دقیق را بدون تجاوز به حقوق دیگران سرعت خواهند بخشید. در پایان این کورس، دانشجویان خواهند توانست با اصول و معیارهای حقوقی و قانونی رسانه ها آشنا شوند و فعالیت های حرفه یی شان را قانونمند بسازند.

روش تدریس:

1- روش اصلی ارائه‌ی درس در صنف به صورت گفتگویی خواهد بود دانشجویان با مرور درس جدید و داشتن آمادگی قبلی در ساعت درسی درباره ی موضوع درس با استاد و یکدیگر به گفتگو خواهند پرداخت.

2- تشریح فشرده‌ی درس جدید و نکات نظری و پیچیده‌ی آن

3 - به بحث گذاشتن موضوع درس جدید و تشویق دانشجویان به

سهام گیری و نظردهی مستقیم وفعال

4- طرح پرسش و پاسخ دوطرفه ، میان استاد و دانشجویان

وجایب استاد :

- 1- آماده گی تدریس مضمون و تشریح درس و نکات مرتبط به آن
- 2 - معرفی منابع درسی و کمک درسی برای دانشجویان
- 3 - ایجاد فضای گفتگوی سازنده میان استاد و دانشجویان و نیز خود دانشجویان در صنف
- 4 - کمک به دانشجویان در تهیه وظایف خانه گی و راهنمایی در تهیه سیمینارهای دانشجویان
- 5 - - کمک به دانشجویانی که مشکلی در فهم مسایل و یا انجام وظایف خانه گی دارند ، در غیر ساعات درسی

- 6 - ارزشیابی و بررسی فعالیت های دانشجویان

مکلفیت های دانشجویان :

- 1- آمادگی برای پیشبرد درس و مطالعه ی منابع درسی مضمون
- 2- سهم گیری روزانه در بحثها و گفتگوهای درسی
- 3- شرکت در امتحان میان سمستر و سمستر و انجام وظایف خانه گی بر اساس آنچه استاد ر اهنمایی میکند.
- 4 - حضور در ساعت های درسی به وقت معین و آمادگی برای پرسش و پاسخ در باره ی موضوع درس
- 5- ارائه کارهای خانگی و عملی به وقت معینه
- 6- مراعات نظم و دسیپلین(اخلاق حسنه، احترام به نظرات هم
- 7- استفاده از کتابخانه ، اینترنت و سایر منابع قابل دسترس

امکانات و چگونه گی استفاده از آنها:

- 1- تحقیق میدانی
- 2- کتابخانه شعبه ی ژورنالیزم
- 3- تحقیق انترنتی

ارزشیابی:

1- اخلاق و حضور فعال صنفی:	10 نمره
2- ارزشیابی کنفرانس های صنفی:	10 نمره
3- آزمون میان سمستر :	20 نمره
3- آزمون نهایی:	60 نمره

تاریخ امتحان میان سمستر: هفته اول ماه جوزا

تاریخ آزمون نهایی : هفته ی شانزدهم سمستر تحصیلی

چگونگی امتحان :

نوشتاری ● تقریری ○ عملی ○

- یاد داشت : شمار هر بخش پرسش ها و نمره ی هر پرسش در برگه امتحان مشخص می شود.

چگونگی طرح پرسش های امتحان :

تشریحی ● چهار جوابه ● انتخابی ● جواب کوتاه ● تعریف ها و اصطلاحات ●

منابع و مراجع :

1- کتاب حقوق و اخلاق در ژورنالیسم، نوشته منیژه باختری

2- کتاب موضوعات حقوقی رسانه ها ترتیب کننده محمد آفتاب عالم

3- کتاب مبانی حقوق رسانه ها نوشته مژگان مصطفوی

4 - کتاب حقوق ارتباطات، نوشته محمد کاظم معتمد نژاد

5- کتاب حقوق ارتباط جمعی، نوشته دکتر باقر انصاری

6- برخی پایگاه های تخصصی اینترنتی حوزه حقوق رسانه ها

منابع ممد درسی :

- 1 - کتاب حقوق مطبوعات، نوشته محمد کاظم معتمد نژاد
- 2- کتاب رسانه و حقوق (آزادی بیان و تخطی های رسانه یی) نوشته جمیله عمر
- 3 - کتاب حقوق ارتباطات، نوشته محمد کاظم معتمد نژاد
- 4-پایان نامه تحصیلی تبیین مسوولیت جزایی رسانه ها در قوانین افغانستان، ویدا رحیمی، دانشکده حقوق دانشگاه هرات
- 5- حقوق حرفه ای روزنامه نگاران، نوشته دکتر کاظم معتمد نژاد

قوانین مورد نیاز برای شناخت بهتر حقوق رسانه

- 1- قانون اساسی افغانستان مصوب سال 1382
 - 2- قانون جزای افغانستان مصوب سال 1355
 - 3- اعلامیه جهانی حقوق بشر مصوب سال 1948
 - 4- قانون رسانه های همگانی افغانستان مصوب سال 1388
- یادداشت:** پیشنهاد می گردد که دانشجویان متن جریده رسمی این قوانین را تهیه کنند